

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De his qui in afflictione & cura & mœrore versantur. cap. li.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

Quid agis homo? Christo presente, angelis astantibus, mensa proposita, fratribus tuis F
 sacro epulo adhuc operam dantibus, tu relictis omnibus abscedis? Atque ad cenam, qui-
 dem accitus, ac prius satiatus, reliquis tamen adhuc accumbentibus, ante amicos recedere
 non audeas: hic autem, dum mysteria celebrantur, ac sacrosancta caerimonia adhuc con-
 stat, cuncta inchoata relinquis, ac recedis? Et quamnam tandem haec Veniam, quamnam
 Quibus si- excusationem merentur? Vultisne dicam cuius opere fungantur, qui ante extremum En-
 miles sint charistiae actum abscedunt, nec cantiones eas, quibus gratia Deo aguntur, ad mensa finem
 qui ante in- ferunt? Molestum fortasse erit quod dicam: sed tamen ob multorum socordiam dictu ne-
 cessarium. Cum Iudaeis extrema illa nocte extremae coena particeps factus est, accumbenti-
 bus aliis prosiliit ipse, atque excessit. Hunc igitur imitatur illi, qui ante extremam oratio-
 nem abierunt. Ille, nisi excessisset, proditoris crimine minime se deinxisset. Nisi disci- G
 pulos reliquisset, non periisset. Nisi a reliquo grege seipsum abstraxisset, non eum solum
 lupus inuenisset, ac deuorasset. Nisi a pastore se disinxisset, feris praedae non fuisset. Ob eam
 Mat. 26. causam ille cum Iudaeis: hi cum Domino. Et hymno dicto, inquit, exierunt. Iam vides ex-
 tremam eam orationem, qua sacrificium coequitur, exemplo illo fieri. Haec animo comple-
 ctamur, haec consideremus. Iudicium illud, quod huic crimini constitutum est, perhorresca-
 mus. Ipse tibi carnem suam impertit: tu ne verbis quidem ipsum remuneraris, nec pro acco-
 pro munere gratias agis: verum percepto quidem corporeo alimento, ac sublata mensa, ad
 orationem te confers, spirituali autem, ac creatura omni tam in oculorum sensum cadente,
 quam ab oculis remota creatura praestantiori cibo fruens, qui homo es ac vilis natura, non
 perstas, & verbis & rebus gratias agens? Quid tandem afferri potest, quin haec extremo H
 cruciatu digna sint? Haec porro ed dico, non ut tumultuemini, & clamores exciteris: ve-
 rum ut eam, quam decet, modestiam praestis vobis feratis. Mysteria & dicuntur, & san-
 silentium sunt. Vbi autem mysteria, altum quoque silentium sit necesse est. Quamobrem cum multa
 in Ecclesia compunctione, cum multa modestia, denique cum ea, qua nobis congruit, pietate sacrosan-
 teneudis. Etum hoc sacrificium attingamus: quod Dei maiorem erga nos benevolentiam nobis concili-
 liemus, ac per purgatis animis ita demum sempiterna bona consequi possimus.

De his qui in afflictione & cura & mærore versantur.

CAP. LI.

I

Job. 3.

7.

Quare data est misero lux, & vita his qui in amaritudine
 sunt? Desiderant mortem, & non venit. Mors enim viro est
 requies. Terrebis me per somnia, & per visiones horrore co-
 cuties. Si dormiero, dico, Quando erit dies? Si surrexero rur-
 sus, dico, Quando erit vespera? Plenus autem sum doloribus.

Dies mei transferunt in strepitu. Mortem vocavi patrem
 meum. Vnanimiter venerunt tentationes in me. Desertus

30. sum ab omnibus. Perij, & sine domo factus sum. Nunc derident me iuniores
 tempore, quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei. Fra-
 tres mei recesserunt a me, alienos potius agnouerunt quam me. Amici autem mei K
 immisericordes extiterunt. Famulum meum vocavi, & non obediuit mihi. Os

19. autem meum egebat, & supplicabam vxori meae. Miseremini mei amici mei, quia
 manus Domini tetigit me. Venter meus quasi mustum inferbuit, & non tacebo.

Psal. 6. 12.

17.

21. 24.

37.

Laboravi in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meum, &c. Us-
 quequo Domine obliuisceris mei in finem, &c. Circunderunt me dolores
 mortis, &c. Factum est cor meum tanquam cera liquefescens. Tribulationes
 cordis mei multiplicatae sunt: de necessitatibus meis eripe me. Non est sanitas
 in carne mea a facie irae tuae, &c. Cor meum conturbatum est, dereliquit me
 virtus mea, &c. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem &
 derisum his qui sunt in circuitu nostro. Humiliaisti nos in loco afflictionis,
 &c. Humiliata est in puluere anima nostra, &c. Conturbatus sum in exerci-
 tatione

43.

54. 68.

tatione

- A** tatione mea, &c. Salua me Domine, quoniam intrauerunt aqua vsque ad animam meam. Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis. Extraneus factus sum fratribus meis. Ego sum pauper & dolens: salus tua suscepit me. Citò anticipent nos misericordiae tuae: quia pauperes facti sumus nimis. Repleta est malis anima mea: & vita mea inferno appropinquauit. Et pauci facti sunt, & vexati sunt à tribulatione malorum & dolore. Spiritus tristis exsiccat ossa. Date siceram mœrentibus, & vinum his qui amarò sunt animo: vt obliuiscantur egestatis suae, & doloris sui non recorderentur amplius. Sicut tinea vestimento, & vermis ligno: ita tristitia viri nocet cordi. Ego dormio, & cor meum vigilat.
- B** Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in autumnò racemos vindemiæ, cum non sit botrus ad comedendum. Dixit Ionas: Tollite me, & proiicite in mare: & cessabit mare à vobis. Scio enim ego, quia propter me tempestas hæc grandis est super vos. Clamaui de tribulatione ad Dominum. Domine, tolle animam meam à me. Melius est enim mihi mori quàm viuere. Domine, in tribulatione recordati sumus tui: in tribulatione parua castigatio tua nobis fuit. Ventrem meum, ventrem meum doleo: sensus cordis mei turbati sunt in me. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrimarum: & plorabo die ac nocte interfectos filiae populi mei? Væ mihi mater mea, quare me genuisti, virum rixæ, virum discordiæ in vniuersa terra? Non profui, nec profuit mihi quisquam. Fortitudo mea defecit in his qui maledicunt mihi. Maledicta dies, in qua natus sum: dies, in qua peperit me mater mea, non sit benedicta. Quare de vulua egressus sum, vt viderem laborem & dolorem, & consumerentur in confusione dies mei? Contritum est cor meum in medio mei: cõtemuerunt omnia ossa mea: comedit me, deuorauit me Nabugodonosor rex Babylonis. reddidit me quasi vas inane: absorbuìt me quasi draco, repleuit ventrem suum teneritudine mea. Eiecerunt me labores mei in Babylonem. Anima, quæ tristis est super magnitudinem mali, & incedit curua & infirma, & oculi deficientes, & anima esuriens, dat tibi gloriam & iustitiam Domine. Nemo gaudeat super me viduam & desolatam, & à multis derelictam. Ambulate filij, ambulate: ego enim derelicta sum sola. Exui me stola pacis, indui autem me sacco obsecrationis. Vidit Dominus tribulationem meam, quia magnificatus est inimicus. Vide Domine, quoniam tribulor: conturbatus est venter meus: subuersum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum. Repleuit me amaritudine, inebriaui me absinthio. Et fregit calculo dentes meos, cibauit me cinere, repulit à pace animam meam. Ne prouoces ad iracundiam hominem in anxietate sua: & hominem iratum ne insuper turbes. Ne irideas hominem in amaritudine animæ suæ. Est enim qui humiliat, & qui exaltat. Malitia horæ obliuionem facit luxuriæ magnæ. Melior est mors quàm vita amara: & requies æterna, quàm læguor perseverans. Tristitiam non des animæ tuæ: & tristitiam longè expelle à te. Multos enim occidit tristitia: & non est vtilitas in illa. A tristitia festinat mors, & cooperit virtutem. Ne dederis in tristitia cor tuum: sed repelle eam à te, & memento nouissimorum. Per multas tribulationes oportet nos introire in regnum cœlorum. Cum venissemus autem in Macedoniam, nullam requiem habuit caro nostra, sed omnem tribulationem passi sumus: foris pugnae, intus timores. Sed qui consolatur humiles, consolatus est nos in aduentu Titi. Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum in tristitia venirem ad vos. Si enim ego contristo vos, & quis

78.

87.

106.

Prou. 17.

31.

25.

Cant. 5.

Mich. 7.

Ion. 1.

Esa.

Hier. 4.

9.

5.

20.

23.

51.

Baruc. 2.

4.

Thren. 1.

3.

Ecc. 4.

7.

11.

30.

38.

Act. 14.

2. Cor. 7.

2.

D. IOANN. DAMASCENI

est qui me latificet, nisi qui cōtristatur ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis, vt non cum venero, tristitiam super tristitiam habeā, de quibus oportuerat me gaudere.

Basil.
Heb. 12.

Solet Deus ex gravissima atque immodica calamitate opem iis afferre, qui eam ab ipso requirunt. Morbo conflictaris? Aequo animo esto. Quem enim diligit Deus, castigat. In egestate versaris? Gaude: quia Lazari bona te excipient. Ignominia propter Dei nomen afficeris? Beatus es: quia huiusmodi ignominia in angelicam gloriam mutabitur. Quamobrem hoc nobis ipsis persuadeamus, fratres, tentationis tempore ad spes humanas minimè cōfugere, atque hinc nobis auxilium aucupari, verum in lachrimis & gemitibus, & diligenti precatatione, atque intento per vigilio orationes fundere. Sic enim auxilium de tribulatione capit, qui humanam opem vt vanam aspernat.

Psal. 59.

Gemitum societas ei solatium affert, qui in doloribus versatur.

Molesta est ijs obiurgatio, quorum animus mœrore afflictus ac profligatus est.

Accidit nonnunquam, vt commodum ad salutem pharmacum sit afflictio.

Naz.

Imperatores quoque humiles reddit calamitas.

Rebus molestis ne valde discrucieris. Nam quò minus molestia ex ijs conceperimus, hoc quoque minus molestæ erunt.

Pro ijs, quibus afficimur, incommodis, vel peccata dissolvimus: vel, si tot peccata nō habemus, luculentiores coronas accipimus.

Chrysof.

Si in cœlorum regnum ingredi studes, afflictionem accerse. Nam qui afflictionibus non premitur, non ingreditur: quandoquidem arcta est ianua.

Mat. 7.

Nili.

Qui seipsum in arcta via premit, hic quoque proculdubio diuinam illam latitudinē ac requiem, quæ in cœlesti aula est, consequetur. Qui autem in præsentī vita per delicias, ac temulentiam, & fluxam ac marcescentem gloriam, seipsum dilatat, haudquaquam illic introibit.

Imperavit tibi Deus, vt in die tribulationis ipsum inuoces. Quocirca non est cunctandū hoc facere: verum, cum semper alias, tum præsertim calamitosis temporibus Dei opem implorare oportet: vt hostibus ostendamus, nos verum acerbitatibus minimè absorptos esse, verum cum fiducia oculos in Deum coniectos habere.

Cassian.

Tristitia spiritus graue nobis tentationem infert.

Quintum nobis aduersus tristitiæ spiritum certamen est, qui tantas animæ tenebras offundit, vt spirituales omnem contemplationem ipsi eripiat, eamque ab omni proba actione deterreat. Nam cum malus hic spiritus animam arripuerit, eamque prorsus caligine affecerit, iam nec eam preces cum alacritate fundere, nec sacrarum lectionum utilitati constanter incumbere sinit, non lenem, atque societatis cōmunicatiōisque cū fratribus cultorem esse hominem patitur. Imò ita eum afficit, vt ipsam quoque vitæ promissionem oderit. Quare hoc nobis propositum sit, vt spirituale certamen obeamus, atque quàm diligentissime cor nostrum à tristitiæ spiritu integrum seruemus. Vt enim tinea vestimentum, &

simile.

vermis lignum, sic mœror hominis animam erodit, hoc nimirum ipsi persuadens, vt bonos omnes congressus cœrūsque fugiat: ac ne à sinceris quidem amicis consilium capere sinens, nec denique benignum vllum ac pacatum responsum dare permittens. Quin potius, vbi animam omnino tenuerit, acerbitate ipsam & fastidio implet. Ac deinceps nobis hoc in mentem immittit, vt homines, tanquam nobis huiusce tristitiæ authores, fugiamus, aut quòd hac ratione molestiam quandam vitare debeamus, vt fornicationem, pecuniarum cupiditatem, iram, ac reliquos affectus. Hæc porrò per orationem, ac spem in Deum, & diuinarum Scripturarum meditationem, curatur.

De morte, & inferni statu.

CAP. LII.

Iob. 7.

Psal. 6.
29.

I descenderit homo in infernū, non ascendet vltra, neque cognoscer eū amplius locus eius. Terra tenebrosa, & caliginosa, terra tenebrarum æternarū, vbi non est lumen, nec vitam hominum videre licet.

Non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi? Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?

Nunquid